

Kommunistiska internationalens stöder kontrarevolutionen i Spanien

juni 1937

[Detta är ett utdrag ur Trotskijs artikel [Början till slutet](#) som publicerades i *Socialist Appeal*, vol 1, nr 10, 16 oktober 1937]

...

England och Frankrike skulle aldrig på egen hand ha lyckats prackat på det revolutionära Spanien en borgerligt kontrarevolutionär regering av Negríns sort. Den så kallade Kommunistiska internationalen har blivit en outhärlig överföringsmekanism för diplomaterna i London och Paris. Under kampen för att vinna den franska och brittiska borgarklassens förtroende har Stalins främsta intresse hela tiden varit att förhindra de spanska arbetarna från att slå in på den socialistiska revolutionens väg. Den hjälp som Moskva har givit "Folkfrontsregeringen" har alltid haft som villkor att den skulle vidta strängare åtgärder mot revolutionärerna. Som förväntat ledde kampen mot arbetarna och bönderna bakom linjerna ständigt till nederlag vid fronten. Moskvaklickern är lika maktlös mot Franco som den är mot Mikado. Och precis på samma sätt som Stalin behöver syndabockar för sina egna inrikespolitiska synder, har de nederlag som den reaktionära politiken i Spanien har lett till tvingat honom att söka räddningen genom att krossa den revolutionära förtruppen.

De metoder för hopkok och komplotter som har utvecklats i Moskva överförs färdigutvecklade till Barcelona och Madrid. Ledarna för POUM, som bara kunde anklagas för opportunist och bristande beslutsamhet gentemot den stalinistiska reaktionen, utropades plötsligt till "trotskister" och följaktligen som allierade till fascismen. GPU:s agenter i Spanien "avslöjade" brev som hade skrivits med osynligt bläck av dem själva, och som slog fast banden mellan revolutionärerna i Barcelona och Franco i enlighet med samma regler som under Moskvarättegångarna.¹ Det saknas inte skurkar för att utföra de bloddrypande direktiven. Den tidigare revolutionären Antonov-Ovsejenko², som avsvor sig sina oppositionella synder 1927 och som 1936 var dödsförskräckt för att hamna i de fängslades förhållanden, förkunnade i *Pravda* att han var fullt beredd att strypa "trotskisterna" med sina egna händer. Denna person skickades genast till Barcelona förklädd till konsul, med exakta instruktioner om vem han skulle strypa. Arresteringen av Nin på grundval av en uppenbart påhittad anklagelse, kidnappningen av honom från fängelset och mordet på honom i hemlighet, är Antonov-Ovsejenkos hantverk. Men initiativet kommer förstås inte från honom. Viktiga affärer av denna sort genomförs bara på direkt order från "generalsekreteraren" själv.

Stalin behöver hopkok på europeisk mark, inte bara för att dra uppmärksamheten från sin

---

¹ Trotskij anspelar här på den berömda "Plan N", som upptäcktes av polisen hos en falangist i Madrid, Golfin. Planen gick ut på att femte kolonnen skulle göra militärt uppror. Polisen hävdade att man på baksidan av dokumentet upptäckte ett meddelande skrivet med osynligt bläck som hänvisade till "N" (= Nin) som en pålitlig agent. Förfälskningen var så klumpig att den förkastades vid processen mot POUM i slutet av 1938.

² Antonov-Ovsejenko (1884-1938), en rysk yrkesofficer som 1906 gjorde myteri tillsammans med sina soldater. Arresterades och dömdes till döden, ett straff som omvandlades till 20 års arbetsläger. Han lyckades rymma 1907 och verkade under 3 år i Moskva tills han arresterades på nytt, varefter han tog sig till Tyskland och därifrån till Paris. Där kom han i kontakt med Trotskij och blev under kriget en av redaktörerna för tidningen *Nasje Slovo*. Återkom till Ryssland i juni 1917 och gick med i bolsjevikpartiet tillsammans med Trotskij. Spelade under upproret en viktig roll i den Revolutionära militärkommittén i Petrograd och ledde stormningen av Vinterpalatset. Höga poster i Röda armén. Oppositionsmedlem 1923, utesluten ur partiet 1927, men gjorde avbön 1928. Fick 1934 tjänst som offentlig åklagare. Skickades 1936 till Barcelona som generalkonsul, men återkallades i augusti 1937. Arresterade i oktober samma år och sköts i februari 1938.

egen ytterst reaktionära internationella politik, utan också för att underbygga de alldeles för grova hopkokerna på sovjetisk mark. Nins lemlästade kropp är tänkt att fungera som bevis – på Pjatakovs flygresa till Oslo.³ Frågan är inte bara begränsad till Spanien. Det finns långt gångna förberedelser i ett antal andra länder. I Tjeckoslovakien arresterades en gammal och oklanderlig revolutionär, Anton Grylewicz, på misstankar om – förbindelser med Gestapo. Anklagelsen hittades tveklöst på av GPU och överlämnades i färdig form till den tillmötesgående tjeckiska polisen.⁴ Verkliga och påstådda trotskister utsätts för förföljelser, speciellt i de länder som haft oturen att bli beroende av Moskva: Spanien och Tjeckoslovakien. Men det är bara början. Genom att utnyttja internationella svårigheter och Kominterns hjälpredor, som är beredda att göra vad som helst, och sist men inte minst den växande guldindustrins resurser, hoppas Stalin kunna tillämpa samma metoder i andra länder. Reaktionen är inte avogt inställda mot att göra sig av med revolutionärer någonstans, i synnerhet om en utländsk ”revolutionär” regering tar på sig arbetet med komplotterna och morderna, och arbetar med hjälp av inhemska ”vänner” som får betalning ur samma utländska budget.

Stalinismen, Sovjetunionens gissel och arbetarrörelsens spetälska

Stalinismen utgör ett gissel för Sovjetunionen och har blivit den internationella arbetarrörelsens spetälska. På idéernas område är stalinismen lika med noll. Men som kompensation förfogar den över en enorm apparat, som utnyttjar dynamiken hos historiens största revolution och dess heroiska traditioner och vilja till seger. Utifrån det faktum att det revolutionära våldet under en viss historisk period har en skapande roll, har Stalin, i sin obotliga ovetenskapliga trångsynthet, dragit slutsatsen att våld i allmänhet är allsmäktigt. Utan att själv märka det har han gått från de arbetandes revolutionära våld mot utsugarna till utsugarnas kontraproduktiva våld mot de arbetande. Under gamla slagord och formler håller Oktoberrevolutionen på att likvideras.

Ingen, inte ens Hitler, har riktat så dödliga slag mot socialismen som Stalin. Det är knappast överraskande eftersom Hitler har angripit arbetarklassens organisationer utifrån, medan Stalin gör det inifrån. Hitler attackerar marxismen. Stalin inte bara attackerar den utan vanäras den. Inte en enda princip har undgått nedsmutsning, inte en enda tanke har undgått att besudlas. Själva namnen socialism och kommunism har på ett grymt sätt komprometterats, från den dag då okontrollerade polismän fick sitt levebröd med hjälp av ett ”kommunistiskt” pass och gav sin polisregim namnet socialism. Motbjudande helgerån! GPU:s garnisoner är inte det ideal arbetarklassen kämpar för. Socialismen innebär en oavbrutet ökad allomfattande jämlikhet. Stalin har byggt ett system av motbjudande privilegier. Socialismen har som mål en allsidig blomstring av individens personlighet. När och var har människans personlighet förnedrats så mycket som i Sovjetunionen? Socialismen har inget värde utan osjälviska, ärliga och mänskliga relationer mellan människor. Stalins regim har genomsyrat de sociala och personliga förhållandena med lögn, karriärism och förräderi. Det är förstas inte Stalin som avgör de vägar som historien tagit. Vi känner till de objektiva orsaker som röjde vägen för reaktionen i Sovjetunionen. Men det är ingen slump att Stalin åkte med på den termidorianska vågkammen. Han kunde ge den nya kastens giriga aptit sitt mest brutala uttryck. Stalin har inget ansvar för historien. Men han har verkligen ansvar för sig själv och sin roll i historien. Det är en kriminell roll. Den är så kriminell att avsky multipliceras med fasa.

---

³ Jurij Pjatakovs (1890-1937) bekännelse under den andra Moskva-rättegången, enligt vilken han hade gjort en flygresa till Oslo för att träffa Trotskij, var en av hörnstenarna i åtalet som skulle bevisa Trotskijs brottsliga samarbete med nazistledarna.

⁴ Anton Grylewicz (1885-1971), tysk kommunistveteran, en av ledarna för vänsteroppositionen i landet. Var under en period redaktör för den ryska *Oppositionsbulletinen*. Emigrerade till Tjeckoslovakien, greps 1933, anklagad för spioneri för Hitlertyskland, på grundval av en falsk rapport som den tjeckiska polisen fått från GPU. Komplotten misslyckas, han frikändes och lyckades 1937 ta sig till Frankrike.

Översättning från engelska: *Göran Källqvist*.

Till innehållsförteckningen för artikelsamlingen [Trotskij om Spanien](#)